

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

STUDIE A KRÁTKÉ CLÁNKY

PŘEHLED VÝZKUMŮ 46

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

130115280

PŘEDNÍ ZPRAVY O BRNĚ
NA STARÉM MĚSTĚ V LIDOVĚ A MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ
A ASPEKTY VÝVOJE MĚSTA LIDOVÉ

BRNO, 2005
ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ
STŘEDNÍ PRÁCE

PŘEDNÍ ZPRAVY
VÝZKUMŮ

BRNO, 2005
ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

93 95458

BRNO 2005

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Rudolf Procházka,
Lubomír Šebela, Petr Škrdla

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

Vychází jednou ročně/Published yearly

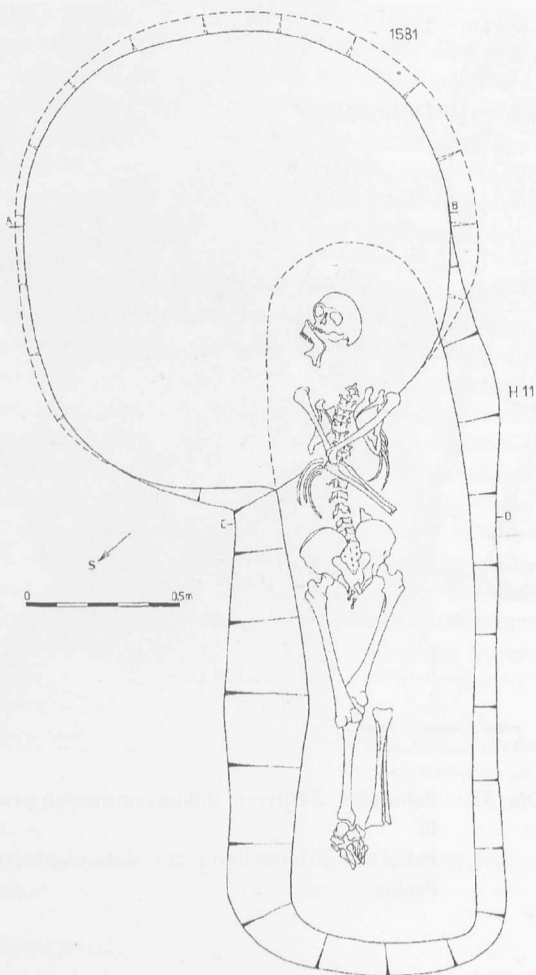
ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

Copyright © 2005 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Gloria Rosice

Pokyny pro autory na internetové stránce <http://www.iabrno.cz/3ca1cz.htm>
Instructions to authors on internet pages

Obr. 38. Čechůvky, okr. Prostějov, „Kopaniny“. „Popravený“.
Čechůvky, Bez.. Prostějov, „Kopaniny“.
„Popravený“.

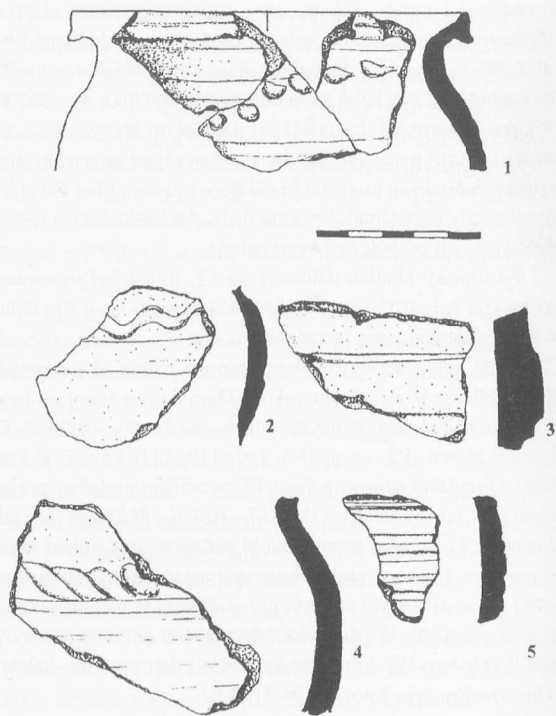
PŘEROV (okr. Přerov)

Ul. Budovatelů č. 6. Mladší doba hradištní. Sídliště. Povrchový sběr. Uložení: M. Přerov.

Na jaře 2004 byla výkopem v ulici Budovatelů č. 6 narušena kulturní vrstva z mladší doby hradištní. Tato vrstva nasedala na sprašový podklad, jehož horní hranice byla v hloubce necelého metru. Situace byla zdokumentována. Část nalezeného souboru keramiky pochází přímo z vrstev a zbytek byl získán prostřednictvím povrchového průzkumu (obr. 38). Keramika byla zdobena oválnými, šikmými žlábkami a širokými žlábkami horizontálně obíhajícími tělo nádoby. Ve výzdobě se vyskytla také vlnice a v jednom případě plastická lišta. Ve třech případech byla keramika kvalitně oxidačně vypálena (obr. 39:2,3) a celkovým vzhledem nejvíce připomíná nálezy kvalitní keramiky z lokality, která se nachází v trati „Za kapličkou“, rovněž na k.ú. města Přerova.

Dále byla nalezena keramika dokládající osídlení v těchto místech ve 14.–15. století. Nálezy jsou uloženy v M. Přerov (In. č. A 3867–3876).

Zdeněk Schenk, FFMU Brno.

Obr. 39. Přerov, ul. Budovatelů. Výběr keramiky.
Přerov, Budovatelů Str., Keramikauswahl.

Resumé

Přerov (Bez. Přerov). Budovatelů Str. Jüngere Burgwallzeit. Siedlung. Terrainbegehung.

PTENÍ (okr. Prostějov)

Nádvoří zámku. Novověk. Šlechtické sídlo. Záchranný výzkum.

V měsíci říjnu 2003 proběhl drobný archeologický výzkum v areálu pozdně renesančního zámku ve Ptení (okr. Prostějov), který byl vyvolán plánovanou rekonstrukcí tohoto šlechtického sídla zbudovaného v místech předpokládané středověké tvrze.

Ptenský zámek najdeme na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-23-05, velmi snadno, a to v okolí bodu určeného souřadnicemi 213 mm od Z s. č. a 66 mm od J s. č.

Vlastní sonda byla položena při jižní obvodové stěně objektu v západní části nádvoří a protнула tak původní kamenné dláždění a část základového žlabu pro jeho vnitřní obvodovou stěnu. Získaný keramický materiál datuje vznik stavby do závěru 17. či počátku 18. století. Očekávaná tvrz, která je v písemných pramenech zmiňována v letech 1378–1597 (Nekuda – Unger 1981, 249) však prokázána nebyla, a to ani po provedení několika dalších drobných sond v okolí objektu.

Pavel Fojtík, ÚAPP Brno

Literatura

Nekuda, V. – Unger, J. 1981: Hrádky a tvrze na Moravě. Brno.

Obr. 40. Ptení, nádvoří pozdně renesančního zámku. Struktura základového zdiva vnitřní obvodové stěny objektu.
Ptení, Hof des Renaissance-Schlusses. Struktur der inneren Umfassungsmauer, Fundament.

Resumé

Ptení (Bez. Prostějov). Schloss Ptení. Neuzeit. Schloss. Rettungsgrabung.

REŠICE (okr. Znojmo)

Bezejmenná trať. Doba mladohradištní – 12. století. Sídliště. Záchranný výzkum.

Za důležitý lze pokládat objekt z poloviny 12. století, s nálezy keramiky, bronzového a stříbrného prstenu, který nám umožňuje do této polohy situovat předchůdce současných Rešic.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé

REŠICE (Bez. Znojmo). Anonyme Flur. Frühmittelalter (12. Jahrhundert). Siedlung. Rettungsgrabung.

SLOPNÉ (okr. Zlín)

Intravilán obce. Středověk, novověk. Sídlištní aktivita. Náhodný nález.

V roce 2003 našel při hloubení výkopů pro základy přístavby domu č.p. 20 v obci Slopné jeho majitel P. Béza zlomky středověké a novověké keramiky. Místo nálezu leží v centrální části intravilánu, na úpatí východního svahu nad pravým břehem říčky Horní Olšavy, v nadm. výšce cca 348 m. Poloha lokality je na ZM ČR 1 : 10 000 (mapový list 25-24-08) vyznačena souřadnicemi 340:323 mm od Z a J sekční čáry.

Typologicky jsou v nepočetném souboru středověké keramiky zastoupeny především hrnce s různě profilovanými okraji a dále masivní silnostěnná zásobnice s kyjovitě zesíleným okrajem zdobeným vícenásobnou vlnicí. Chronologicky tento materiál spadá do rozmezí 13.–15. století, nejstarší horizont představuje zlomek hrnce s vytaženým okrajem vyrobený z keramického těsta s malou příměsí tuhových zrněk. Další část souboru tvoří běžné tvary novověké keramiky, rámcové datovatelné do 16.–17. století.

Z katastru obce Slopné, ležící v údolí Horní Olšavy na jižním okraji Komonecké hornatiny, byly dosud známy pouze ojedinělé doklady pravěkého osídlení (kamenná eneolitická sekerka, zlomky pozdně laténské keramiky); jihozápadně od obce, již na katastru sousedních Schradic, bylo v průběhu 60. let zkoumáno rozsáhlé žárové pohřebiště kultury lužických popelnicových polí (Dohnal 1977, 46–55). Nově objevené nálezy z období středověku až novověku pocházející přímo z intravilánu obce tak archeologicky potvrzují údaje známé z historických pramenů (první písemná zmínka se vztahuje k roku 1261, kdy je ves Slopná uváděna ve výčtu majetku nově založeného cisterciáckého kláštera Smilheim ve Vizovicích; CDB V/1, č. 290) a svědčí o kontinuálním vývoji historického jádra osady.

Jana Langová, Muzeum jv. Moravy ve Zlíně

Prameny a literatura

CDB: Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae, V/1 (1253–1266), Šebánek, J.- Dušková, S. (eds.), Praha 1974.

Dohnal, V. 1977: Kultura lužických popelnicových polí na východní Moravě, *Fontes Archaeologiae Moraviae*, T. X, Brno.

Resumé

Slopné (Bez. Zlín). Innenbereich der Gemeinde. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung. Einzelfunde.

SUDOMĚŘICE (okr. Hodonín)

„Horní chmelnice“, „Valcha“. Středověk (?). Příkop. Záchranný výzkum.

V průběhu března a dubna roku 2004 pokračoval druhou etapou záchranný archeologický výzkum na trase obchvatu obce Sudoměřice. Mimo jiné (viz kapitoly Encolit, Doba železná, Doba římská a stěhování národů) se podařilo zachytit pokračování a severní zakončení dlouhého příkopovitého útvaru probíhajícího napříč zkoumanou plochou. Jeho časové zařazení vyplývá ze stratigrafické situace zjištěné v roce 2003; objekt byl v rámci souvrství spolehlivě nejmladší. Lze jej tedy datovat do období po definitivním zániku sídliště ze závěru doby římské. Vlastní nálezy z výplně příkopu k upřesnění datace nepřispívají, jde pouze o rezidua související se starším osídlením. Jako nejpravděpodobnější interpretace se jeví možnost, že může jít o obranný příkop, situovaný u přechodu vodního toku – brodu v poloze „Valcha“, který měl zabránit překročení ramene Moravy v těchto místech.

David Parma, ÚAPP Brno

Resumé

Sudoměřice (okr. Hodonín). „Horní chmelnice“, „Valcha“. Mittelalter (?). Graben. Rettungsgrabung.

ŠLAPANICE (okr. Brno-venkov)

„Velký háj“ (Hájek). Středověk – novověk. Obilní jáma. Záchranný výzkum.